

TEL AVIV — Israel on suostunut peräyttämään sotajoukkoja loittomalle Suezin kanavasta Sinainniemellä jolloinkin ensi vuorokauden kuluessa.

Maailmankaikkeuden ikä

Amerikkalaisten tutkijoiden viimeisimmän arvion mukaan, joka perustuu Lickin, Mt. Wilsonin ja Palomarin observatorioissa suoritettuihin pitkällisiin tutkimuksiin, maailmankaikkeuden ikä on noin 5,400 miljoonaa vuotta. Tiedemiehet lisäävät kuitenkin, että tämä luku voi suurestikin poiketa oikeasta luvusta — mahdollisesti jopa 20 prosentilla — ja korjaus saadaan aikaan vain jatkamalla tutkimustyötä vuosi vuodelta, suunnitelmalla tarkempia kojeita sekä keksimällä uusia mittauslaitteita.

Astronomien arvioinnit maailmankaikkeuden iästä perustuvat teoriaan, jonka mukaan kauan sitten tapahtui jokin, joka sai kaiken aineen avaruudessa sijoittumaan pois päin yhteisestä keskipisteestä. 20 vuoden aikana on tutkittu kaukaisia linnunrataja

ja tällöin on voitu havaita, että ne yhä kiihtyvät eteenpäin avaruudessa.

Lisäksi kaikkien Hales 508-sentin teleskoopilla nähtävissä olevien linnunratajen etäisyyden ja nopeuden välillä näytettiin olevan tietty suhde, jonka ensiksi havaitsi edesmennyt tri Edwin P. Hubble Palomarin observatoriasta 25 vuotta sitten. Mitä kauempana avaruudessa linnunradat olivat, sitä nopeammin ne kulkivat keskipisteä pois päin.

Teoria ulospäin levittäytyvästä avaruudesta, jossa kaikki alkaa yhdestä keskipisteestä, perustuu tälle "puhuvan väriavaruuden laille", joka on havaittu valomittareilla.

Tiedemiehet ovat päätyneet arvioonsa maailmankaikkeuden iästä pyrkimällä löytämään yhteisen keski-

pisteen, josta linnunrataojen pois päin suuntautuva liike on alkanut.

Lickin observatoriossa tri Mayall sekä Mt. Wilsonin ja Palomarin observatorioissa tri A. R. Sandage ja M. L. Humanson ovat esittäneet arvion, jonka mukaan maailmankaikkeuden ikä on yli 5,000 miljoonaa vuotta.

He havaitsivat seitsemän vuoden aikana 800 linnunrataa ja 26 tähtisummaa ja analysoivat niiden valon ns. "punaisen värin muuttumisteoriaa" varten. He selostivat tutkimuksiaan äskettäin pidetyssä tiedeakatemian kokouksessa.

"Maan pinnan vanhimmat vuoret arvioidaan nykyisin noin 3,500 miljoonan vuoden ikäisiksi. Maapallon synnyn on arveltu tapahtuneen noin 3,500—4,500 miljoonaa vuotta sitten ja näihin arvioihin on päädytty suorittamalla vertailuja avaruudesta puotaviin meteoriitteihin", ilmoitti seuraava.

Maapallon ja maailmankaikkeuden iän arviointimenetelmät tuottavat usein tuloksia, jotka hämmästyttävät. Niistä muistuttavat tähtitieteilijät ja geologien tutkimusten tuloksia.

Valtamerien veden suolapitoisuus, kuun vuotuinen 13 sentin loitoneminen, maan asteittainen viileneminen, radioaktiivisten aineiden vähitellen

tapahtuva väheneminen kalliosta ja meteoriteista — kaikki viittaa siihen, että maan ikä on useita tuhansia miljoonia vuosia.

Maan ja tähtien iän selville saaminen on askarruttanut tutkijoiden aivoja ajanlaskun alusta saakka. Arkkipiispa James Ussher väitti 17. vuosisadalla, että maa oli syntynyt 26. lokakuuta vuonna 4004 ennen Kristusta.

Vanhojen hindujen pyhän kirjan, Otusmitrin mukaan, joka on kirjoitettu 2,100 vuotta sitten, maapallo täyttyi vuonna 1956 1,955,690,056 vuotta. Tämä luku on hämmästyttävän lähellä eräitä tämänhetkisiä tiedemiehen arveluita.

Kansallisuusryhmät kokoontuivat

Noin kuusikymmentä huomattavaa amerikkalaista, jotka ovat joko ulkomailla syntyneitä tai niiden jälkeläisiä, kokoontui Washingtoniin joulukuun 10 päivänä järjestääkseen kansallisuusryhmien komitean panoksen alulle presidentti Eisenhowerin esittämän kansojen keskeisen toimintaohjelman (People-to-people Partnerships program). Tämä komitea tulee olemaan yksi niistä monista, joita tullaan perustamaan, ja jotka edus-

tavat kaikkia amerikkalaisen elämän tärkeimpiä intressejä. Nämä komiteat osallistuvat siihen toimintaan, mikä tarkoittaa parantaa kansainvälistä ymmärrystä ja yhteisymmärrystä uorain kansojen kesken solmittujen suhteiden pohjalta.

Esitellään täällä kansojen keskeisen toimintaohjelman White House konferenssissa syyskuun 11 päivänä presidentti Eisenhower sanoi sen tarkoituksen olevan mitä arvokkaimmalla maailmassa nykyään — nimittäin auttaa tien rakentamisessa pyrkiväseen rauhaan. Suunnitelma perustuu siihen oletukseen, että mikäään kansa ei halua sotaa, kaikki kansat haluavat rauhaa.

"Problema on siinä", sanoi presidentti, "miten kansat voitaisiin saada yhteen harjoittamaan ei vain yhtä vaan useita yhteistyötapoja, jotta ne voisivat oppia ainakin hitusen verran toisistaan".

Presidentti selitti edelleen seuraavaa: "Meidän hallituksemme, kuten tiedätte, on suhteellisen vaatimaton ko- noito sen yrittäessä tehdä Yhdysvaltojen päämäärät ja periaatteet paremmin ymmärrettäviksi kautta maailman".

"On selvää, ettei koskaan voi olla tarpeeksi diplomaatteja ja tiedotushenkilöitä ympäri maailman tekemään työtä loppuun ellei muu osa kansastamme heitä auttaisi".

"Täysin menestyksemme meidän on kaikella tarmolla ja kaikin keinoin taisteltava rauhan asian puolesta — se on isännällistä työtä, mikä, olen vakuuttettu siitä, on erittäin tärkeää meidän kansallisisille pyrkimyksillemme ja eduillemme".

Kansallisuusryhmien komitean konferenssiin kutsutut ovat seura- lla kulttuuritoimintaan aktiivisesti osanottavia ja kuuluvat Amerikan 37:ään suurimpaan kansallisuusryhmään. The Common Council for American Unity sekä monet muut järjestöt ovat edustettuina. Yhden päivän kestävä kokouksen aikana osanottajat muovailevat suunnitelmat valmiksi, jotta kansojen keskeisen toimintaohjelman voidaan esittää niille 35:lle miljoonalle amerikkalaiselle, joilla on sukulaisuussuhteita tai ystäviä niissä maissa, joista he ovat peräisin. — Common Council.

Koneelliset ...

(Jatkoa seitsemänneltä sivulta)

kehityksen ensimmäinen edellytys. Ja niiden käyttömahdollisuudet ovat rajattomat. Koko kehitys on vasta alussa. Vaikka ranskalainen Pascal jo vuonna 1640 keksi kiinalaisten helmitauluun perustuvan ensimmäisen laskukoneen, voidaan vuodelta 1951 pitää nykyaikaisen, eloktrooneilla eikä jousilla ja rattaila toimivien koneellisten aivojen syntymävuotena. Koneelliset aivot ovat näin lyhyessä ajassa kehittyneet nopeammin kuin mikään muu vastaavalaisten laite, eikä kukaan osaa ennustaa, kuinka kaukana mahdollisuuksien raja saattaa tulla astaan.

Tapio Hiisivaara.

SANAKIRJOJA

Englantilais-Suomalainen Sanakirja kuudes painos, toimittanut Aino Wuolle, kustantanut Werner Söderström O/y, 575 sivua. Hinta \$3.00.

Suomalais-Englantilainen Sanakirja toimittanut Aino Wuolle, kustantanut Werner Söderström O/y, 526 sivua. Hinta \$3.00.

Suomalais-Englantilainen Sanakirja, toimittanut V. S. Alanne, kustantanut Werner Söderström O/y, Koko suuri, sivuja 1,111, noin 75,000 hakusanaa ja suuri määrä lauseparsia. Ilmestyi tänä vuonna. Hinta \$14.00.

Finnish Grammar, toimittanut Clemens Niemi niitä englantia taitavia varten, jotka haluavat opiskella suomea. Sivuja 208, hinta \$2.00.

Osoittakaa tilaukset:

RAIVAAN KIRJAKAUPPA

Fitchburg, Massachusetts.

Yrjö Soini:

KUIN PIETARI HILIVALKEALLA

(Sotasyllisyysasian vaiheet 1944—1949)

Sivuja 382
Kovissa kansissa \$4.50

RAIVAAN KIRJAKAUPPA

Fitchburg, Mass.

LUMBER

JOULUTERVEHDYS!

F. M. JOHNSON LUMBER CO.

INC.

Telephone 3-6987

130 River Street
FITCHBURG, MASS.

POWELL HARDWARE

Townsend, Mass.

Jos tarvitsette rautatavaraa
niin soittakaa

474

ILOISTA JOULUA

kaikille suomalaisille asiakkaillemme!

THE RED & WHITE STORES

F. J. TENNEY & CO.

Grocery Store Tel. 11

Haberdashery Tel. 385

TOWNSEND, MASS.

McNABB PHARMACY, INC.

John J. McNabb, Reg. Phar.

Main ja Bow katujen kulmauksessa

Townsend, Mass.

Tel. 86

JOULUTERVEHDYS!

JOHNNY'S JENNEY SERVICE

JOHN ARAUJO, Prop.

MAIN STREET

TELEPHONE 330

TOWNSEND, MASS.

GMC TRUCKS

"VALTUUTETTU MYYJÄ"

JUNKALA SERVICE STATION

Hänaushuolto ja yleinen korjaustyö

Rikkoutuneita autoja ja käytettyjä autonosia

Rasvausta — Bensiniä — Öljyä

ARMSTRONG ulko- ja sisärenkaita

Dial 3-3137

Mass. Ave., Lunenburg

JOULUTERVEHDYS!

LUNENBURG PACKAGE STORE

TOIVO F. AHO, Prop.

Avoimna klo 8 ap. 11 illalla

CHASE ROAD

LUNENBURG, MASS.

Tel. LU 2-4410

Iloista Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta!

toivottaa

WILLIAM KULTTI

KOKENUT JA TAITAVA VERHOILIJÄ

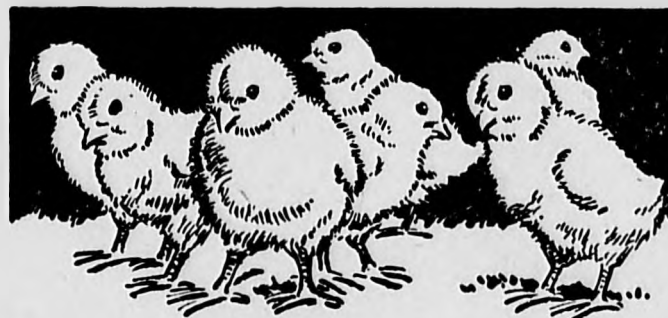
West Main Street,

WESTMINSTER, MASS.

HYVÄÄ JOULUA

ja

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

ARO'S POULTRY FARM

Elm Street

Tel. 200

West Townsend, Mass.

Merry Christmas

W. E. PUTNEY, INC.

— Kaikenlaisia vakuutuksia —

Telephone 3-6908

574 Main Street

Fitchburg, Mass.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

MOTOR MART OF FITCHBURG CORP.

162 WATER ST. Puh. 5-4386 FITCHBURG, MASS.

Kaikenlaisia autojen osia ja
CHRYSLER — PLYMOUTH
IMPERIAL
uusia autoja

"THE FORWARD LOOK"

Joulutervehdys
ja

tulevaisuuden
onnittelut

FITCHBURG PAPER COMPANY

and

DECOTONE PRODUCTS DIVISION

Kannattakaa niitä liikkeltä jotka ilmoittavat Raivaajassa!

WALTER R. ILLIG & CO. PLUMBING & HEATING

★ ★ ★

Tel. 5-5612

18 Lincoln Street Fitchburg, Msas.

Odutus

Minä odotan häntä.
Joka päivää minä odotan.
Ja hän tulee —
Tulee joka päivä.
Samaan aikaan.

Kuulen hänen askeltensa äänen.
Hän on vielä kaukana,
mutta tiedän, tunnen askelen:
Hän se on!

Sinisilmäinen, avokateinen.
Otsalla hiuskiehkura.
Pitkä, varma askel,
Nuoruus käsivarsillaan.
Sellainen hän on.

Askel lähenee —
pitkä, varma askel.
Hiuskiehkura otsalla heiluu.
Sydän sykkien odotan:
Pian joutu, kiirehdä!

Ja hän saapuu!
Tänäänkin hän saapuu!
Samaan aikaan joka päivä.
Sinisilmäisenä, avokateisena,
nuoruus käsivarsissaan —
Selainen hän on:
Kirjeentuoja — postipoika!

Leena Pursi.

Joulu- ja Uudenvuoden-
tervehdys!

★ ☆ ★

FITCHBURG MUTUAL FIRE INSURANCE CO.

★ ☆ ★

Tel. 5 - 4341

781 Main Street
FITCHBURG, MASS.

RAIVAAJA JOKAISEEN KOTIIN!

Parhaat Juhla-ajan
toivotuksemme!

RIDEOUT & MORRILL

ARROW BOTTLED GAS

GLIDDEN PAINTS

2 Ashby State Road

Tel. 3-7132

FITCHBURG, MASS.

Eräs episodi autoilusta Helsingin kadulla

Erottajalla tapahtui keskiyön lähel-
lä kaksi episodtia joista toisessa näyt-
teli pääosaa hurjaa vauhtia ilman oi-
keata takapöytä kiittävä harmaa auto
ja toisessa miekkonen, joka oli juo-
nut itsensä tajuttomaksi.

Tapahtumat sattuiivat miltei saman-
aikaaisesti ja elokuvista kotiin kiiruh-
tava yleisö näki näin ollen kaksi kär-
pistä yhdellä iskulla.

Silminnäkijät arvelivat harmaan,
verraten vanhanmallisen henkilöau-
ton nopeuden lähentelevän 70 km.
tuntinopeutta, kun se pyörät ulvoen
kääntyi Uudenmaankadulta Erottajan
mäkeen. Auto kallistui uhkaavasti,
kuului korviahuumaava pamahdus,
auton takarengas lähti kiittämään mä-
keä alas törmästen eräaseen pysäköi-
tyyn autoon ja harmaa auto kiiti kipi-
nöitä lennättäen mäkeä alas. Erotta-
jan Suojan lasisesta seinästä sen erot-
ti lopulta vain pari metriä.

Kun autoa ajaneet nuorukaiset vie-
lä olivat vaihtamassa rengasta, saapui
radiopoliisi paikalle. Poliisi ei kui-
tenkaan tässä vaiheessa ollut kinnos-
tunut autosta vaan miekkosesta, joka
makasi Suojan lattialla tajuttomana.
Kun hänet oli kannettu pahnoille,
poliisi totesi myös autohunjastelun ta-
pahtuneen, mutta nuorukaiset olivat
kadonneet jälkiä jättämättä paikalta.

HENKILÖKUNTAMME

toivottaa

ILOA JA HYVÄÄ VOINTIA
MICRO TOOL CO., INC.

170 HIGH ST.

FITCHBURG, MASS.

Arthur Hemlin
Arne Oksanen
Leino Koskinen
John Johnson
George Wright
Isaac Isaacson
William Hemlin
Elno Laakso
George Morrong

Edward Sutela
Robert Tibault
Jacob Palo
Elis Oksanen
Arne Koski
Robert Gummerus
Henry Wagner
William Oksanen
Robert Wheeler

Wäinö Niemi
David Damon
Chas. Koski
Donald E. Boudreau
Wilfred E. Moison
Kenneth Lahtinen
Frank Alfayroux
Geo. Elliot, Jr.

Hauskaa Joulua
ja

Onnellista Uutta Vuotta!

toivottaa

CROCKER BURBANK & CO. ASS'N

★ ★ ★

Telef. 3 - 3051

Fitchburg, Massachusetts

ILOISTA JOULUA!

TEILLE JA OLKOON JUHLAMME ILOISIN JA
ONNELLISIN MITÄ MEILLÄ ON OLLUT
SIUNATKOON JUMALA MEITÄ KAIKKIA

KIMBALL and SON CO.

480 MAIN STREET

FITCHBURG, MASS.

Tel. 5-5932

ILOISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

FITCHBURG MOTOR SALES, INC.

Phone 3-3001

21 Willow Street Fitchburg, Mass.

WILLIAM KORPI, WALFRED VIRTÄ
ARVO PETERSON

Suomalaiset asiamiehet

Joulu- ja Uudenvuoden-
tervehdys!

Toivottaa

★ ★ ★

A. Z. GOODFELLOW

FITCHBURG, MASS.

JOULUTERVEHDYS!

MAGNUS METAL DIVISION
of the
NATIONAL LEAD CO.

★ ☆ ★

Mr. H. W. Lyon, Sales Eng.

Puhelin 3-3074

JOULU- ja UUDENVUODEN-
TERVEHDYS!

entisille ja uusille liiketuttavillemme!

KAIKENLAISIA
VAKUUTUKSIA

★ ☆ ★

PAUL J. WOODCOME

Insurance Agency, Inc.

EST. 1891 — INCORPORATED 1953

INSURANCE — Phones: 3-7407 & 3-7408
470 MAIN ST. FITCHBURG, MASS.

Eläinkunta nousee maihin

kirj. prof. SULO TOIVONEN

Vielä 1700-luvulla oli vallitsevana käsitys, että eläimet maapallolla olivat täysin muuttumattomia. Mitään kehitystä, mitään uusien lajien syntymää, ei tällöin nähty tapahtuneen. Tiedettiin, että eläimet olivat olleet 1800-luvun alkuun mennessä kestäneitä yhä enemmän todistuksina, jotka osoittivat, että nykyinen eläinmaailma on kokonaisuudessaan vuosisatojen aikana tapahtuneen muutoksen tulos, joka kehitys edelleen jatkuu. Aikojen kuluessa on eläimiä jatkuvasti kuollut sukupuuttoon, ja niiden tilalle on syntynyt uusia, jotka ovat paremmin varustettuja kestämään kovaa olemassaolon taistelua, kunnes ne vuorostaan ovat saaneet vaihtaa yhä kehittyneempien muotojen tieltä.

Eläinmaailman kehitystä pyrittiin jo aikaisemmin havainnollistamaan eräänlaisena kaksirunkoisena puuna, josta toinen runko esitti kasvikunnan, toinen eläinkunnan kehitystä. Eläinkunnan sukupuussa, jota seuraavassa aiotaan käsitellä, olivat työssä yksilölliset alkeelliset muodot ja huippuna ihminen. Tämä käsitys on kuitenkin osoittautunut omaväyväisen ihmiskeskiseksi. Se korostaa liikaa ihmisen asemaa "luomakunnan kruununa", kiihittyneimpänä kaikista luoduista. Jos otamme tarkasteltavaksemme esim. linnun elinmuodon, on meidän katkaistava myöskin linnun silmä ovat monessa suhteessa ihmisen vastaavia elimiä etevämmät, puhumattakaan siitä aivan erinomaisesta ja poikkeuksellisesti sopeutu-

misesta, mikä linnun lentokykyyn vaikuttava rakenteellinen erikoisuus edustaa. Samanlaisia huippuja voitaisiin tulla useita. Vieläpä niinkin "alkeellisen" eläin kuin lapamato, jolla on erikoisen tehokas lisääntymis- ja monimutkainen lisääntymisen vaihdokseen, edustaa kehitystietä, jota on pidettävä ainakin oman kehityshaaran ennätyksenä.

Vähäkahtisimmekin sitä ajatuksesta, että eläinkunta on saanut alunsa yksilöllisistä muodoista, on ilmeistä, että nykyiset alkueläimet ovat yleensä rakenteeltaan niin monimutkaisia, että nekin edustavat oman kehityshaaransa korkeinta astetta. Niissä kehitys vain ei ole kulkenut solujen lisääntymisen ja elinmuodon lähtien saavuttaman monimutkaisuuden tieltä, vaan niissä on yhä ainoan solun puitteissa kehittyneet järjestelmät, joka on vertaansa vailla.

Edelläolevasta lienee käynyt ilmi, että eläinkunnan kehitystapahtumaa tuskin nykyään voidaan kuvata puumaisena; se on paremminkin pensas, jossa jo tyvestä lähtien on useita tasan-arvoisia ja yhä haarautuvia versoja. Useimpien versojen varhaisemmissa vaiheissa me tiedämme tuskin mitään. Ne käsittävät muotoja, joiden ruumiin kokonaisuudessaan on ollut niin pehmeä kudosta, ettei niistä ole siilynyt kiveytyä. Parhaiten on säilynyt jälle selkärangakalsten kehityshaarasta, jonka rakenteesta voidaan esittää ainakin jonkinlaisia otaksuja.

Lähtökäsitteemme etsimään selkärangakalsten kehityshaaran alkua, on meidän siirryttävä ajassa n. 500 milj. vuotta taaksepäin, eläimen kehityksen vanhalle ajalle eli paleotsooiselle maailman kaudelle. Tällöin oli eläimiä vain vedessä. Siellä sitä sen sijaan oli runsaasti, sillä eläimien kehitys oli jatkunut siihen mennessä maapallolla jo 1½ miljardia vuotta eli kolme kertaa niin kauan, kuin on kuluu tältä selkärangakaista alusta meidän päivillämme.

Pääosa eläimistä oli tällöin eri selkärangattomien eläinryhmien: alkueläinten, onteloeläinten, niveljalkasten, nilviäisten ja matojen edustajia. Näiden joukossa esiintyivät kuitenkin jo ns. ostrakodermi eli panssarikalat, nykyisten nahkiaisten esi-isiä. Näiden liha oli kokonaisuudessaan luisten panssarilevyjen peittämä. Nahkiaisten kanssa niillä oli yhteistä, että niillä ei ollut leukoja, vaan pyöreä suuaukko reunustivat ensimmäiset leidskaaret, joista korkeimmalla selkärangakalilla ovat kehittyneet leuat. Panssarikalat olivat olleet hyvin monimuotoisia. Osalla ei ollut lainkaan viivä, vain jonkinlainen uimapyrstö. Osalla sen sijaan oli parillisten evien aineita ihopoimut, jotka saattoivat olla ruumiin etupäässä jopa kalojen rintaevien kaltaisina lisäkkeinä.

Vähän myöhemmin, paleotsooisella maailmankauden keskivaiheilla, ilmestyi panssarikalat rinnalle ensimmäinen nykyisiä kaloja muistuttava panssarilahden ryhmä, jota pidetään nykyisten rustokalojen esi-ryhmänä. Nykyisillä rustokaloilla on tästä panssarista muistona vain pienet hammassuomus ihohampaineen.

Vähän myöhemmin eläimen vanhaa ajalla, joka n. 400 milj. vuotta sitten, ilmestyi edellisten rinnalle kolmas kalaryhmä, varsieväiset kalat. Se oli vielä lajirikkaampi kuin molemmat edeltäjänsä. Ronskaasti kaltevien kivettyjen maareista voidaan päätellä ryhmän olleen myöskin erittäin yksilöllinen. On väitetty, että tämän ajan vedet ovat suorastaan vilisseet näitä "kaskaloja". Nimonsa on ryhmä saanut siitä, että sen edustajien parilliset evät olivat varrelliset. Todennäköisesti osa näistä kaloista kykeni ja ryömiinään evien varassa merenpohjassa. Ne tuskin kuitenkaan kykenivät nousemaan vielä kuivalle maalle, sillä niiden hengityselimistö muodostivat edelleen vain kielukset.

Varsieväisten kalojen tutkiminen on melkein viimeksi kuluu 20 vuoden ajan käsitellyt eläinkunnan sukupuun selkärangakaista kehitystä. Niistä säilyneitä kiveytyä on tavattu niin runsaasti, että niiden perusteella on voitu erikoismenetelmien avulla saada melko hyvä käsitys jopa niiden sisärakenteesta. Onpa väitetty, että eräät varsieväiset kalat tunnetaan sisärakenteeltaan paremmin kuin monet nykyään elävät kalat. Menetelmä, jonka avulla näitä kiveytyä on tutkittu, on ruotsalaisen Stensjön kehittämä.

Erikoista oli, että Stensjön oppilaitteen selvitettyä varsieväisten kalamattojen rakenteen useista sadoista kiveytymistä, tartui v. 1938 Afrikan itärannikolla kalastajien verkoon elävä varsieväisten kalojen edustaja. Uutinen tästä oli suoranainen sensaatio. Siihen saakka oli luultu varsieväisten kalojen kuolleen sukupuuttoon 60—80 milj. vuotta aikaisemmin. Myöhemmin on näitä kaloja saatu lisää 3 yksilöä. Paritkaa on erikoisen tutkijaryhmä selvittämässä Pariisissa näiden viimeksi tavattujen varsieväisten kalojen rakennetta.

Stensjön mukaan varsieväiset kalat jakaantuivat kolmeen suureeseen alaryhmään. Kussakin näistä on kalon rakenne, ennenkaikkea silmien ja aivojen keskinäinen asema ja nenäkuoppien sijainti, aivan erilainen. Eräissä ryhmässä kallo muistuttaa nykyisiä kaloja. Siitä pidetään niiden varsinaisena esi-ryhmänä. Toisesta ryhmästä on otaksuttu kehittyneen häntäsammat, johon kuuluu esim. mekäläinen vesiliskomme. Kolmannen ryhmän kallo on samantapainen kuin häntäsammat sammatkolla ja varsinaisilla maaselkärangakalilla. Tämä ryhmä on kiintoisin, koska sen muina huippuna ovat maakaljat, linnut ja nisäkkäät sekä myöskin ihmiset.

Eläinkunnan kehityksen eräs vaihe, nimittäin vesielämään sopeutuksen eläinmuotojen mahdollisuus, on aikaisemmin suuri arvoitus. Nykyisen käsityksen mukaan varsieväisten kalojen ryhmä on se avain, jolla tämä voidaan ymmärtää. Varsieväiset kalat on ainoa alkuperäinen vesieläinmuoto, jonka raajat muistuttavat rakenteeltaan maaselkärangakalsten viisivarpaista raajaa, joka voi kannattaa vartaloa kuivalla maalla liikkuttaessa.

Siirtymän vesielämästä maaelämään vaatii kuitenkin muunkinlaisia perusteellisia muutoksia eläimen elintoiminnassa ja rakenteessa kuin raajojen mukaantuminen.

Eläinkunnan maahanmuuton yhteydessä tapahtunut keuhkohengitykseen siirtyminen ei ole ollut yksinomaan maaelämän välttämätön edellytys, vaan se on osittain varmasti vaikuttanut, että maaeläimistö sen jälkeen on kehittynyt edelleen aikaisempaa paljon nopeammin. Kalamaisen eläinmuodon syntyyn alkuperäisestä yksilöllisestä elämästä on kuluu yll. 1½ miljardia vuotta, kun sen sijaan koko maaeläimistö, johon nykyään kuuluu 45 kaikista eläinmuodoista, on käyttänyt tämän eläinmuodon jälkeisen kehityksen vain vajaa 200 milj. vuotta. Tähän suoraan räjähdysmäisen kehityksen on ilmeisesti ollut vaikuttamassa, että keuhkohengitys on eläimen energiatalouden kannalta paljon tarkoituksenmukaisempi kuin kielushengitys, koska kerran ilmassa on hapetta keskimäärin 30 kertaa niin paljon kuin vedessä.

Eläinkunnan maahanmuuton onnistumisella on kaikkein päättäväisemmin vaikuttanut eläinkunnan kehityshistoriassa tärkeä käännekohta, jolloin se tapahtui. Maapallolla vallitsi silloin lämmin ja kostea ilmasto. Siirtymävaiheessa oleva eläinmuoto ei sen vuoksi aluksi tarvinnut ihoonsa sarveispelttejä haittumuksen estämiseksi, eikä myöskään ollut tarpeen heti tässä vaiheessa korkeammalle maaeläimelle ominaisen tasalämpöisyyden kehittymistä. Nämä ominaisuudet ovat voineet kehittyä ikään kuin peräkkäisinä, ja siirtymä on voinut tapahtua vähitellen yhä täydellistyvän elinmuodon kanssa rinnan.

Eläinkunnan maahanmuutto, ts. maamattojen ilmestyminen maapallolle on ollut eläinkunnan kehityshistoriassa tärkeä käännekohta, joka on toiminut mahdolliseksi siihen asti asuttamattoman kuivan maankamaraan valtauksen. — SKR.

NIINKIN KÄY

Elyriassa, Ohiossa, kiiruhtivat poliisit herrasväki Hewin asuntoon, kun rouva Alice Bew oli soittanut ja pyytänyt heitä tulemaan pidättämään hra George Bew pöytäpölystä, kuuntelivat kummankin aviopuolison selityksiä ja veivät sitten Alicen putkaan, jättäen Georger vapaaksi.

Iloista Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

UNION SCREEN PLATE COMPANY ja UNION MACHINE COMPANY

146 Water St. Fitchburg
Phone 3-4861

Ne suomalaiset hurjapäiset ajurit!

Hels. San. julkaisi seuraavan uutisen:

Oloissamme aivan harvinaislaatuinen törkeä yliajo tapahtui Mäkelänselän Sofianlehdon kallion ja Vähäkyrön välisellä katuosuudella, josta löydettiin kaksi polkupyöräilijää kuoliaiksi ruuhjoutuneina. Yliajoon syyllistynyt kuorma-auto, joka on karkista korkeasta päätellen ajanut kovaa vauhtia, on toistaiseksi kateissa. Rikospoliisille ilmoitti hätäantanut naishenkilö, että hän oli nähnyt yliajoon Mäkelänselän kadulla. Poliisi löysi kuitenkin Mäkelänselän kadulta noin 64 metrin päässä toisistaan kaksi kuoliaaksi ruuhjoutunutta nuorukaista, jotka molemmat olivat ajaneet polku-

pyörillä. Toinen oli lentänyt rautaista lyhtytolppaa vasten ja toinen noin 6 metrin päässä ajokäytävältä olevalle nurmikolle. Vainajat todettiin teollisuuslaitoksen Ensio Ilmari Maskuliniksi ja ammatikoululainen Matti Kalevi Revoksi. Edellinen oli syntynyt v. 1933 ja oli naimissa ja jälkimmäinen oli syntynyt vuonna 1941. Molemmat polkupyöräilijät olivat ajaneet Helsingistä maaseudulle päin, mihin suuntaan myös auto oli matkalla. Ilmeisesti oli auto ajanut ensin toisen pyöräilijän ja sitten jonkin matkan päässä ajaneen toisen päälle ja kovaa vauhtia, mistä kertoi ruuhjoutuneiden asento ja pahat ruuhjoutumat. Ilmoituksen tehnyt naishenkilö oli nähnyt vain toisen yliajoa, mikä oli järkyttänyt häntä niin, ettei huomannut auton numeroa.

Kommunistien lakko- kiihoitus Suomessa

Kuulun SKDL:ään ja olen lakkoo vastaan. Haluan tiedustella, onko SKDL perillä siitä, mihin se ryhtyy kiihoittaessaan työpaikoilla palkka- ja eläinlakon aikana jokainen rehellinen työmies oivali, että tälle täytyy tehdä loppu. Järkevästi ajatellen henkilö ymmärtää, että hintojen korottaminen on vain väliaikainen ratkaisu. Ennen yleislakko elintasoni oli parempi kuin lakon jälkeen. Mitä SKDL:llä kiihoittamisella halua, palkkatyöntekijäin tappiota vai voittoa. Millä perusteella SKDL oikein nyt haluaa lakkoo? On iljetävää, että kommunistit työpaikoilla kulkevat ympäriinsä ja kiihoittavat tyomiehiä lakkoon. — (HS)

Iloista Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

Worcester County Trust Company

533 Main Street
Fitchburg, Mass.

Member Federal Deposit Insurance
Corporation

Hauskaa Joulua

ja

Onnellista Uutta Vuotta

HEDSTROM-UNION COMPANY

Manufacturers of

BABY & DOLL CARRIAGES
WHEEL TOYS — CHILDREN'S
FURNITURE — VELOCIPEDES

FITCHBURG, MASS.

FITCHBURG SPINNERS SALES CORP.

SOLE AGENTS FOR

FITCHBURG YARN COMPANY

WATATIC SPINNING MILLS, INC.

WACHUSETT SPINNING MILLS, INC.

"KONEELLISET AIVOT"

Teknillisen kehityksen ihmeellisin saavutus

Kaiken teknillisenkin toiminnan ensimmäinen edellytys on aivot ja uusimman teknillisen kehityksen takana ovat koneelliset aivot. Uusimpien ja monimutkaisimpien laskukoneiden, joita jo sanotaankin mekaanisiksi aivoiksi, työn tulokset ovat yhtä paljon korkeammalla inhimillisten aivojen saavutuksia kuin lentokone on hevosajoneuvoja.

Uusimpia mekaanisia aivoja on monenlaisia, ja monen eriyrittäjän valmistamia, ja useim-

mat niistä ovat salaisiakin. Mutta eräs uusin malli, jonka valmistaja on tavallisista sormilä näppäiltävistä laskukoneista tunnettu amerikkalainen tehdas, on nimeltään vain Malli 702. Sen hoitaja voi johtamispöytänsä äärestä käsitellä kahdenkymmenenviidentuhannen perusteellisesti koulutetun matemaatikon työtä vastaavaa aineistoa. Kone voi ottaa vastaan minkälaisia laskutehtäviä tahansa, muistaa kaikki tiedot ja antaa ne vaadittaessa esille painettuna paperille, lävistettyinä kortteina tai millä halutulla tavalla tahansa. Mikään ihme ei olisi, jos koneeseen haluttaessa kytkettäisiin kaiutin, joka antaisi oikeat vastaukset suullisesti.

Tämä koneellisten aivojen uusien voimien tallettaa magneettisiin teräsnauhoihin kaikenlaisia numerotietoja niin paljon, että ne painettuina täyttäisivät 1836 puhelinluettelon sivua. Ja tämä on siis vain yhden sellaisen nauhan säilyttämä tietomäärä — tarina ei kerro, miten monta sellaista teräsnauhaa tämä suurelta osaltaan salainen kone sisältää. Muistiinpanoja kone tekee niin nopeasti, että se "kirjoittaa" teräsnauhalleen 15,000

nettuna paperille, lävistettyinä kortteina tai millä halutulla tavalla tahansa. Mikään ihme ei olisi, jos koneeseen haluttaessa kytkettäisiin kaiutin, joka antaisi oikeat vastaukset suullisesti.

numeroa sekunnissa. Koneelliset aivot voivat kertoa 127 numeroa käsittävän summan toisen yhtä pitkän luvun kanssa ja saada vastauksen, joka käsittää 254 numeroa, ja laskutehtävän ratkaisuun vaaditaan kolmasosa sekuntia. Jos koneelliset aivot saavat oikein paljon aikaa käytettäväksi, kuten kokonaisen sekunnin, ne voivat laskea 4,000 viisinumeroista lukua yhteen tai kaksikymmentä miljoonaa sekunnissa — siis sekunnissa.

Kaksitoista tuntia kestää — ja aika kuluu enimmäkseen kaiketi uusien laskumääräysten sijoittamisessa — ennen kuin koneelliset aivot selvittävät 1,200 kustannuslaskelmaa, joiden laskeminen ihmisiltä vaatisi noin 1,800 työtuntia. Ei täyttä kahta tuntia kulu, niin koneelliset aivot ovat laskeneet täydellisen selvityksen jonkin yrityksen tai muun sellaisen taloudellisesta asemasta, joka työ muuten vaatisi ihmisiltä 320 tuntia.

Uusin kone, Malli 702 on toistaiseksi olemassa vain yhtenä kokeuspäleena. Mutta hiukan vanhempaa, Malli 701:tä on jo yhdeksäntoista valmistettu. Niitä käytetään moneen erilaiseen tarkoitukseen, kuten esimerkiksi laskemaan monenlaisten erilaisten varastossa säilytettävien esineiden tulevaa kulutusta ja sitä, milloin mitään esinettä on tilattava ja miten monta kerrallaan. Yhdysvaltain atomivoiman toimikunta käyttää näitä koneellisia aivoja tehtäviin, jotka eivät kaikki olisi ratkaistavissa yhden ihmisen kuluessa, ja jotka kaikki ovat niin vaikeita ja monimutkaisia, että vain harvat matemaatikot edes tietävät, miten niitä on laskettava.

Ja vielä suurempia on suunnitteilla. Eräs kaikkein monimutkaisin ja yksin toimintavoimiltaan, saatikka rakenteeltaan, suunnattoman salainen laite on syntymässä myös eräässä tehtaassa. Tämän entisiä suuremman "aivokoneen" tehtävänä tulee olemaan johtaa ilmatorjuntaa koko Pohjois-Amerikassa yhtä aikaa. Kone vastaanottaa tiedot eri seuduilla vallitsevista tulitilanteista, ilman kosteudesta ja muusta, jotka kaikki tiedot saapuvat automaattisesti radolla itsestään toimivista mittaus- ja lähetinkoneista. Tutkan avulla koneelliset aivot toteavat pommituskoneiden lähestymisen, suunnan, korkeuden ja nopeuden, ja valitsee sopival- la sijoituspaikalla olevan automaattisen rakettiammuksen, laukaisee sen oikealla hetkellä ja ohjaa lähestyvien pommituskoneiden keskelle sekä panee syyttimen toimimaan oikealla hetkellä — ellei syyttin ole automaattinen.

Nyt suunnitellaan jo myös suurempia koneita, jotka jatkavat siitä, mihin toistaiseksi on päästy vaatimattomassa mittakaavassa. Jo parin vuoden ajan on Yhdysvaltain länsirannikolla syötetty koneellisiin aivoihin tietoja sääsuhteista eri paikkakunnilla ja koetettu keksiä, miten niiden perusteella voitaisiin säätää ennustaa. Tämä perustuu siihen, että kun olosuhteet ovat määrätynlaiset, saattaa syntyä vain määrätynlaisia sääitä. Vaikeutena tietenkin vain on osata päätellä, mitkä tiedot ovat oleellisia sään syntyyn, ja mitkä eivät vaikuta. Sään ennustaminen laskemalla tuntuu tällä hetkellä asiantuntijoidenkin mielestä kokolailla mielikuvitukselliselta, mutta he ovat sitä mieltä, että tälläkään alalla ei yrittänyt laitea.

Sen sijaan liikutaan paljon varmemmalla pohjalla, kun tutkitaan esimerkiksi suunniteltujen lentokoneiden ominaisuuksia. Koneellisten aivojen käytössä on päästy niin pitkälle, että kokonainen lentokone voidaan rakentaa pelkillä laskuesimerkeillä. Koneellisille aivoille syötetään tarpeelliset tiedot koneen painosta, koosta, tasojen pituudesta, moottorin voimasta, ilman vastuksesta jne. Sitten kuvitellun koneen annetaan tehdä syöksyjä, kaarteita, nousuja ja laskuja, ja koneelliset aivot ilmoittavat sekunnin murto-osassa, mitä tapahtuu minkälaisissa lennon olosuhteissa.

Ja kun mennään yksinkertaisempien koneellisten aivojen pariin, on niiden käyttö nyt jo moninainen. Sellaiset koneistot alkavat olla jo tavallisia, jotka muistavat, mitä niiden pitää milloinkin tehdä ja jotka täsmällisesti määräämääräisenä tekevät saman työn.

Aivan yksinkertainen on sellainen todella käytössä oleva laite, joka suurella määrällä

laite, joka suurella määrällä avaa täsmälleen määräämääräisellä tavalla kaikki ovet, sytyttää valot, saattaa lämmityslaitteet toimintaan huoneissa ulkona vallitsevan lämpötilan mukaisesti ja joka illalla sammuttaa valot ja sulkee kaikki ovet.

Eräällä autotyhtiöllä on jo koneellisia aivoja moottorien valmistuksessa. Mitään ällistystä ei nykyisin enää herätä kone, joka ottaa vastaan suuren metallimöhkälän ja kuljettaa sitä sisällään sadan metrin matkan ja viidelläsadalla erilaisella otteella valmistaa siitä moottorin rungon kaikkine silinterien

porauksineen ja muineen. Ihminen ei tarvitse tehdä mitään, ei edes korjata mahdollisia virheitä, sillä jos jokin osa menee epäkuuntoon, kone pysähtyy heti eikä lähdä liikkeelle ennen kuin on itse korjannut virheensä.

Eräällä lentokoneitehtaalla on kenties vielä monimutkaisempi laite. Se ottaa vastaan metalliesineitä ja valmistaa niistä määrätyn mukana millaisen esineen hyvänsä, sillä rajoituksella, että "vain" kahdeksantoista erilaista osaa kuuluu tämän koneen ohjelmaan. Ja tietenkin ne ovat kaikki yhtä täsmällisiä kuin min-

mistamat, kaikkine nykyaikaisen teollisuuden tarkkuusvaatimuksineen.

Koneelliset aivot ovat oikeastaan ensimmäinen edellytys, jota erilaisten täsmällisen tieteen vaarat voisivat edistää nykyajan antamien mahdollisuuksien viitoittamalla tiellä. Maailmankuva kaikkine yksityiskohtineen on tullut niin monimutkaiseksi ja niin tarkkoja laskelmia vaativaksi, että vain koneelliset aivot selviävät kaiken aiheuttamasta suunnattomasta laskutyöstä. Sitä koneelliset aivot alkavat olla kaiken teknillisen ja muunkin (Jatkuu neljännelle sivulle)

Merry Christmas

**Joulu- ja Uudenvuoden-
tervehdys!**

SIMONDS
SAW AND STEEL CO.

FITCHBURG, MASS.

**Sahojen - Koneveitsien - Villojen
Rautasahan terien valmistamo**

Iloista Joulua

Onnellista Uutta Vuotta

**Safety Fund
National
Bank**

Member of Federal Deposit Insurance
Corporation

**470 Main Street
Fitchburg, Mass.**

COMPLIMENTS
of

**FALULAH
PAPER
CO.**

FALULAH ROAD

Phone 3-6413

Fitchburg, Massachusetts

HAUSKAA JOULUA ja ONNELLISTA UUTTA VUOTTA
toivotamme lehtemme lukijoille, asiamiehille, kirjastoajille ja kaikille niille liikemiehille,
jotka käyttävät lehteämme ilmoitusvälineenä!

TOINEN OSA

JOULUTERVEHDYS!

KENDALL CATERING CO., INC.

56 North St.

Tel. 2-3155

— Huolintaa kaikkiin tilaisuuksiin! —

Hääjuhla, juhlapäivälliset, huvitilaisuudet

Perustettu 1915

FITCHBURG, MASS.

Kesällä Suomessa

Kuvauksia neljän kuukauden matkalta

Kiri, Martha Siitonen

Toukokuun 14 päivänä läksimme SAS. lentokoneella New Yorkista Suomea kohti. Matka oli ihana ja tarjotti ensiluokkainen, joten hyvällä omallatunolla voin suositella tätä reittiä toisillekin. Turun saariston kohdalla aloin kurkistella allamme hämmöittävää syntymämaata, joka siellä karuna ja toisin paikoin vielä vähän lumisena odotteli pois lentäneitä lapsiaan kesäkuun kuulemaan käen kukuntaa ja ihaillemaan Pohjojan valoisia kesäpäiviä. Ehkä jotain värähteli sisimmässäni 10 vuoden poissaolon jälkeen astuessani Seutulan lentokentällä Suomenmaan kamaralle, ja ahmin silmilläni kaikkea näkemääni. Helsinki on laajentunut joka puolelle, että tuttua oli vain keskikylä. Vielä oli jäljellä se vanha puutalo, jossa olen syntynyt, korkeiden usien kivimuurien välissä, samoin kuin Lapinlahden kansakoulukin, jossa aloitin koulunkäyntini.

Suomessa saa nyt mitä vaan ja kaikki kaupat ovat täynnä tavaraa, joskin hinnat ovat kalliit. Mutta paljolti ovat sellaiset, että ihmiset käyvät paremmin puettuna, ainakin Helsingissä, kuin me täällä rapakon takana, vaikka, tietenkin "Suomi on köyhä ja siksi jää, jos kulta kaipaakaan," niin kuin laulussa sanotaan.

Linja-autoliikenne on vilkas, sekä kaupunkien sisällä, että maaseudulla, joka puolella maassa. Matkustaminen on melko varvaton ensiinkin aikoihin verraten. Matkalle pääsee lentämällä, junalla, laivalla ja autoilla, harvoin on suurempaa tungosta. Suomalaiset kylä matkustavatkin nykyään paljon, tekevät rengasmatkoja paljon sekä kotimaisiin matkoihin, enimmäkseen eurooppalaisia, amerikkalaisia vähemmän. Muuten autoilijat ovat herroja

Suomessa, heillä ei näytä olevan minun käläisiä nupusurajoitusta, vaan ajavat niin hajan kuin moottorista lähtee ja häikäilemättä aavat päällesi, ellei ehdi väistää, eivätkä anna koskaan tietää, että he ovat kulkijalle. Helsingissä on muutamia liikennevaloja keskikaupungissa, ja kun valo vaihtuu, jos jalkakäijä on keskellä katua, niin ei pääse ylitse, ennenkuin kaikki autot ovat kulkeneet ehtine. Näin tapahtui allekirjoittaneelle monta kertaa. Huittavaa oli syksyllä, kun koulut alkoivat, oli Helsingin Sanomissa pitkä kirje tus koululaisille, kuinka heidän pitää varoa autoja, mutta autoilijoille ei mitään.

Olimme myös Helsingin asemalla vastassa Amerikan mieslaulajia, siellä tapasin Eino Oksasen, viime kevään Bostonin maratoonarin. Olimme mukana kaikissa meille merentakaisille järjestetyissä vastaanottoissa hotelli Helsingissä, Suomalaisen järjestämässä, Amerikan lähetystössä, Helsingin kaupungin vastaanotossa kaupungintalolla, Kalastajatorilla ja kävimme myös sankarihauoilla. Suurenmoista joka paikassa ja sydämellistä, mutta niistä on niin paljon kirjoitettu, siksi en kerro enempää.

Joensuussa oli asemalla vastassa Amerikan mieslaulajia, sekä konsertissa että sen jälkeen. Pielishovissa. Konsertti oli loistava, yleisö liikuttuina kuunteli sydämeen kiippiä, paljon ohuvia, sisältörikkaita suomalaisia lauluja, joista jokaisesta alkui auri rakkaus syntymämaahan Suomeen. Moni pidätteli kyyneliä, joiden joukossa allekirjoittanutkin oli.

Kävimme Kolilla ja kävelimme ne 200 askelta ylös ja alas Ylämajalle. Eiturhaan kehuta kaunista Karjalaa, iyrkät kalliovuoret, välkkyvät vedet ja komeat kuusikkometsät. Siellä kuulin ensi kerran käen kukkuvan. Sydämen kyllästä lauloimme: "Jo Karjalan kunnalla lehtii puu" jne.

Olin juhannuksen aikaan viikon kestäväällä seuralailla Ruijan—Jäämeren rannalle. Lähdimme Rovaniemeltä Suomen Turistiautolla meitä oli 25 matkustajaa, kuljettajaa ja opas. Siivutimme napapiirin rajan 6 km. pohjoiseen Rovaniemeltä, ajoimme Ounasjokivartta Kittilään, ohitimme Levitunturin, Immel-Jerisin ja Särkijärven, yövyimme Pallastunturin matkailumajassa. Pallastunturit käsittää tunturiryhmän Kittilän ja Enontekiön rajoilla, Jerisjärven pohjoispuolella. Siihen

kuului toistakymmentä pyöreänmuotoista keroa (tasapäistä huippua), joista korkein on Taivasskero 815 m. Lautakero, Puhkero ja Pallas-kero lähes 800 m. Kero tunturien väli on 20 km. pitkä, Rihmakurun kahteen osaan jakama. Saostettu talviturheita paikka. Me kiipesimme Laukukerolle ja ihailimme sitä valtavaa näköalaa mikä eteemme avautui. Huipulla oli maahan pienistä kivistä kirjoitettu vuosiluku 1804, matkailijoiden tekemiä kiviröykkiöitä, joihin mekin puolestamme jokainen panimme yhden lisä. Muuten Suomen korkein tunturi on Haltiuntunturi Enontekiön pitäjässä 1324 m. korkeus. Aamulla kävimme Pallasjärvelle, josta Muonioon, Palojen pohjoispuolella siivutimme havupuurajan, josta menimme Karessuvantoon. Muonion-joki jakaa kylän kahteen osaan, joista Ruotsin puoleisella rannalla kohoaa Lauri Leevi Laestadiuksen kirkko. Asutus harvenee ja maisemat muuttuvat jylhemmiksi. Kiipisjärvi kiilsi mahtavien tunturien välissä, josta jäät olivat edellisenä sunnuntaina lähteneet. Nyt oli juhannusaatto. Kiipesimme 1024 m. korkealle Saanatunturille, näimme 3 valtakunnan lumipeit-

(Jatkuu seuraavalla sivulla)

RAIVAAJAA lukemalla teette mukavasti matkoja vanhaan kotimaahan, sillä siinähan kerrotaan Suomen uutisia aivan yhtämittaisesti.

COMPLIMENTS

of

**FITCHBURG SCREEN PLATE
COMPANY INC.**

301 SOUTH STREET

Phone 3-7497

FITCHBURG, MASS.

**JOULU- ja UUDENVUODEN-
TERVEHDYS!**

Webber Lumber & Supply Co.

Summer Street

Fitchburg, Mass.

Puhelin 3-4831

Vuodenajan tervehdyksemme

GENERAL ELECTRIC

FITCHBURG WORKS

**ILOISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA**

toivottaa

SUOMALAINEN APTEEKKI

CENTRAL PHARMACY

Sulo A. Waris, Reg. Ph.
758 Main Street, Fitchburg, Mass.

KAIKENLAISIA JOULULAHJOJA
SAVUKKEITA ja MAKEISIA

COMPLIMENTS OF

J. G. FLYNN
LINEN SUPPLY

66 Green Street Tel. 3-3622
FITCHBURG, MASS.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

PATARI OIL CO.

(High- ja Mechanic-katujen kulmassa)
FITCHBURG, MASS. PUHELIN 3-3427

KAASUASEMA
Kaikenlaista polttoöljyä.
— Varma nopea palvelu! —

JOULUTERVEHDYS!

**FITCHBURG FEDERAL
SAVINGS & LOAN ASSN.**

298 Main St. Fitchburg, Mass.

JUHLATERVEHDYS!

LANE CLOTHING CO.

530 - 532 Main Street Fitchburg, Mass.
Tel. 2-0512

MERRY CHRISTMAS!

FAMILY SUPER MARKET

Meat, Groceries and Fresh Vegetables
139 Lunenburg St. Fitchburg, Mass.

JOULUTERVEHDYS!

WHITE SHOP

PAREMPAA RUOKAA,
vaan hinta kuitenkin kohtuullinen.
Kokeilkaa, tulette toistenkin.
Wm. Lamotte, omistaja
16 PRICHARD ST. FITCHBURG, MASS.

Kesällä...

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

teisiä tunturiryhmiä, nim. Suomen, Ruotsin ja Norjan, olimehan kolmen valtakunnan rajalla. Juhannukokke ja tietenkin lappalaisia joulupuvissaan niinkuin joka paikassa Lapissa. Aamulla lähdimme Norjan rajalle. Lumipeitteiset tunturiväret kohoavat laaksossa kulkevan tien molemmiin

puolin vähän vällä vaahtoavia tunturipuroja, joita joskus pysähdyimme ihallemaan ja ikuistamaan. Lyngen vuoron pohjukassa on Skibotn (Yke-änpö) 1500-luvulla hyvin tunnettu markkinapaikka ja nykyin matkamuistojenkauppa on siellä vilkas. Kuljimme ihailen Bals- ja Ranfjord vuonon rantoja pitkin, joitten kirkkaaseen veden pintaan lumipeitteiset tunturit aini kauniisti kvasuivat. Kuljimme Tromsøandin yli lautalla Tromsøon

ohjois-Norjan pääkaupunkiin. Kävimme katsomassa Amundsenin patsasta. Siellä on suuret valaanpuhdistuslaitokset, mutta satteen tähden jäivät meillä näkemättä. Norjalaiset harrasavat valaanpyyntiä, on kerinyt saamaan valaanhammasta muistoksi, mutta yhden selkänkaman sain. Yövyimme Kvesmenesin, sieltä Lyngseiden, mistä lautalla yli vuonon ja auoia vuonon läistä rantaa, ihailimme ikuisen jään peittämiä Lyngen lpejia ja lämmen rantoja. Yövyimme Altassa, josta reitimme kulki yli Finnmarksviddan laajaa tunturiyläpää silvien loppuella, Repparfjordevaan. onka vuolasta virtaa seurasimme skaidiin. Sieltä Hammerfestiin, maailaan pohjoisimpaan kaupunkiin. Sit en takaisin skaidiin, josta Lakelefin ja Karasjoen lappalaistylään ja ieltä Karasjoen rantoja pitkin Noran, Suomen väliselle rajalle ja Suomen puolella Kaamasen kautta Inarin dirkonkylään. Käselimme Ukkoa, torkeata kalliosaarta, joka tarunhohoisena kohoaa Inarin ärvestä, lappalaisten vanha uhripaikka. Nyt tie kulsee kaunistu, mutta karua Lappia, saumetsien, sammalpeitteisten kiviöiden autta, jossa varmaan ennea Louhi. Pohjolan emäntä asus-keli. Viimeinen öymispaikka Ivalossa ja takaisin Rovaniemelle. Melkein kaikki Lapin kyät, niin Suomen kuin Norjankin puolella olivat sotien aikana poltettuja mutta kirkot melkein kaikki jätetty polttamatta. Kaikki oli jälleürakennettu. Yövyin Rovaniemellä Pohjanjoissa, söin poronkäristystä. Huoneeni akkuna oli täynnä hyönteisiä. Koko Lapin matkalla ei aurinko laskenut ollenkaan, mutta silloin sitä ei näkynyt kun satoi, tai oli pilvessä. En joutunut kuitenkaan Lapin lumoihin vaikka sitä alussa pelkäsimkin. Mainitsematta jäi vielä suuret porolaumat oita matkan varrella usein näimme loimpa mukanaani yhden poron sarvet sin länne muistoksi.

Oulun kaupunki on kasvanut ja asnut paljon uusia korkeita kivimuureja, mutta kosket ja kaunis Hupisaari eniten kiinnostivat. Sydämeni itki, kun muistin Hupisaaren pikkupuroineen ja pikkusiltoineen, sekä zaahtopäiset komeat kosket. Hupisaarella on ainoastaan sillat jäljellä, purot ovat kuivuneet, kosket myös kuivuneet, pohjakivet rumasti irvistelevät kuin ilkkuien ihmisten ihmetöille.

Kävin Kilpuaika, sieltä menin Vihannin kaivosalueelle (paikan nimi Risti-aho) josta saadaan sinkkiä, kuparia, yijyä, kulta, hopeaa y.m. mineraaleja. Kukkula on noin 300m syvä ja siinä on 87 m. korkea torni, sekä noin 600 työläistä. Sinne korpeen kaivoksen ympärille on rakennettu suuri kaunis kylä, on kuin pieni kaupunki katui-teen. Siellä on komea, suuri kansakoulu.

Sieltä matkustin Poriin, jossa kävin katsomassa Juselius Mauseleumia, jonka vuorineuvos F. A. Juselius on rakennuttanut 11 v. kuolleen Sigrid tyttärelleen. Se on arvokas ja ainutlaatuinen, A. Gallen-Kallelan maalaukset Freskot kiertävät seinä ja kupoolia keskigalleriassa, jossa seinät ovat Ruskealan marmoria ja lattia Euran graniittia. Rakennus on ulkoapäin yhtymäisen tornin muotoinen. Siellä makaa Sigrid tyttären marmoriarokustaan, siellä makaa nyt myös itse vuorineuvos Juselius, mutta hänen kaksi vaimoaan nukkuvat viimeistä untiaan Mauseleumin ulkopuolella eri paikoissa kumpikin.

Tampere on myöskin oikea suurkaupunki korkeine, komeine kivimuureineen. Viialassa suuret puunjalostustehaat. Sieltä "hopealinjalavalla" Aulangolla, josta Punkasalmelle ja punkaharjulle, jotka kaikki ovat niin kuuluja luonnon kauneudestaan.

Tällaisen pikän kierroksen tehtyämme armaassa syntymämaassa halusimme vähän levätä ja koota voimia loppukesää varten ja siksi menimme Savonlinnaan kylpylätokse kylvemään ja asumme kylpylätoksen huvioloissa. Siellä annetaan läuke- ja vesikylpyjä, valo- ja sähköhoitoa, savikää-keitä, hierontaa y.m. Allekirjoittanut kansa kuluksi kokeili useampia la-ja kuten hiilihappokylpyjä, mien ynnavuolakilpyjä, muurahaispöky- ja fluoikilpyjä, jota moruskylvyksi sanotaan. Kylvyt virkistivät eivätkä ole kovin kalleitaakaan. 00—350 markkaa kerta. Savonlinnas-ka kävimme katsomassa tukkilaiskisoa. Satoi kuin saavista kaatatin. mutta e oli niin mielenkiintoista että täytyi astoa loppuun, kun tukkilaiset yhde-ä tukilla laskettelivat. Siellä oli ke- ne sisarusta, tyttöjä, eivätkä huonoim- ja olleetkaan. Tukkilaismestari laji- livat: Sestominen, kelaaminen, puo- ni- ja sumajuoksu, tukkilaisvala ja outukilpailu. Tukkilaisstanssit oli Ka- inolla, jolloin parhaat, alkittiin. Kä- äimme myös Pyhän Olavin juhliilla Olavinlinnassa.

Savonlinnasta läksimme kaunistä feinävesireittiin Kuopioon, sieltä lin- uilla Jyväskylään Konneveden lau- an kautta, jossa viikko aikaisemmin apantui se suuri onnettomuus, jolloin linja-autossa jarrut petti ja se ajoi ve- een, ja paljon ihmisiä hukkui. Jyvä- tylästä on sanottava samaa mitä muis- akin kaupungeista — kasvanut ja kau- nistunut. Sinne harjulle on rakennet- u komea näkötorni, jossa kävimme halleissa tätä keski-Suomen kau- punkia. Jyväskyläläiset sanovat, että he eivät ole savolaisia, eikä hämälä- iä, eikä pohjalaisia, he ovat keski- suomalaisia.

Jyväskylästä Päijännettä pitkin me- nimme Suomalaisvala Lahteen. Lahden kaupunki, jonka syntymästä on kulu- (Jatkuu seuraavalla sivulla)

SOITTAKAA — LAULAKAA —
ILOISTA JOULUA JUHLIKAA!

FITCHBURG MUSIC STORE

THE HOUSE OF MUSIC

Pianos - Records
MUSICAL INSTRUMENTS - SHEET MUSIC
175 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.
PAUL H. THIBERT, Owner-Mgr.

Uuden Englannin hienoin myymälästudio

Studio at 327 Main Street

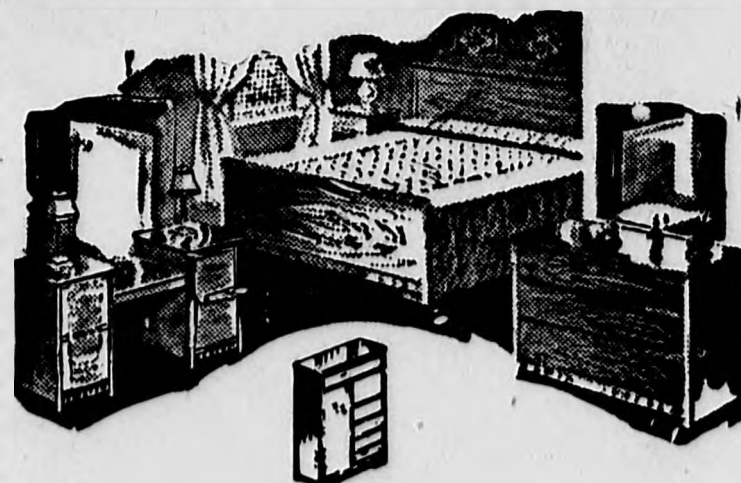
Instruction Available on all Instruments

Motor Parts Service Inc.

Automotive Equipment
Industrial Supplies

57 Main Street, Fitchburg, Mass.
Puhelin 3-6951

Toivotamme

VIHTYISÄÄ JOULUA JA
ONNEKASTA UUTTA VUOTTA!

KIDDER and DAVIS

Fitchburgin vanhin huonekaluliike
Sisustusta — Koristesuunnittelua

692 - 700 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.
Telephone Fitchburg 3-7491

THE BOULDER CAFE

toivottaa

**HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!**

kaikille asiakkailleen ja ystävilleen!

FRED & CHRIS BICOULES, omistajat

890 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.
(Vastapäätä Upper Commonia)

SAWYER FUNERAL HOME

R. M. Liversage, Owner and Director

12 Brook Street Fitchburg, Mass.

Puhelin 5-4324

UUODENAJAN TERVEHDYS!

SHACK'S CLOTHES

Miesten ja poikien pukujen specialist

446 Main Strert Fitchburg, Mass.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

BeBONIS the FLORIST

KUKKIA ja LAHJOJA

kaikkiin tilaisuuksiin

715 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.
Telephone 5-4327

JOULUTERVEHDYKSIN!

DAWID W. GANONG

New England Store

MEAT - FRUITS - GROCERIES - FREE DELIVERY

Tel. 476

MAIN STREET TOWNSEND, MASS.

FITCHBURG SHOE REPAIRING

Hattuja puhdistetaan -- Kenkiä korjataan

761 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.

Työ taataan!

JOULUTERVEHDYS!

TENANDER THE TAILOR

JOHN BAGGIO, omistaja

779 Main Street Fitchburg, Mass.

Tel. 2-9245

CITY SHOE REPAIRING CO.

ENSILUOKAN KENKIEN KORJAUSTA

Tutustukaa meidän miesten ja naisten kenkien, aamutuhvien, kalossien ja päällyskenkien valikoimaamme.

831 Main Street Fitchburg, Mass.

"ON KUIN PÄIVÄ ILMAN PÄIVÄLLISTÄ",
sanovat monet lehtemme vakituksista lukijoista,
jos RAIVA AJA jäisi jonakin päivänä saapumatta.

HYVÄÄ JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

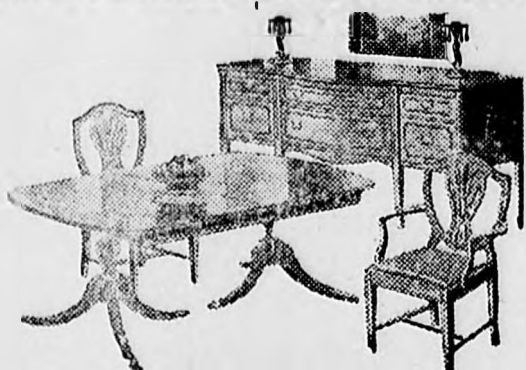
toivottaa

BOSK HAUTAUSKOTI

85 Blossom Street Fitchburg, Mass.
Puhelin 2-3635

Uruilla varustettu kappeli.

Yksityinen parkkeerauspaikka.

JUHLATERVEHDYS!

OLIVER FURNITURE COMPANY

KUSTAA ja WALTER RAUTIO

Laajin riippumaton suomalainen
HUONEKALULIIKE maailmassa —

"Kuusamolla", Fitchburg, Mass.

ILOISTA JOULUA

ja

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

★ ★ ★

LEWIS C. RESNIK

Yleinen tilintarkasta

17 PUTNAM ST., FITCHBURG

— Vuoden 1956 tuloverokaavakkeita täytetään —

JOULUTERVEHDYS!

**CITY BOTTLING
WORKS**

180 Mechanic Street Fitchburg, Mass.
Puhelin 3-9135

VUODENAJAN TERVEHDYKSET
PAIKALLISELTA

WONDER BREAD LEIPOMOLTA

15 CIRCLE STREET FITCHBURG, MASS.
Puhelin 2-4512

JOULU- ja UUDENVUODEN-
TERVEHDYS!

THE ARMY and NAVY STORE

"The Store of Economy"

332 MAIN STREET FITCHBURG, MASS. TEL. 2-2702

Kesällä . . .

(Jatkoa edelliseltä sivulta)

Nut vasta 51 vuotta, on asukaslukunsa perusteella kiivenyt suuruisessa kolmannella tai neljännellä. Hälle Suomen kaupungista. Vaikkaan paperitehtaan kävimme katsomassa kuinka uusia tervetuloa. Tämä kymmenen paperitehdas on Suomen suurin, 9 pros. sen tuotantoa menee Yhdysvaltoihin, ja yksi New Yorkin suurin paperitehdas. Käyttää yhä vanhaa tätä suomalaista paperia. Siellä kävimme katsomassa Kärppitehdasta, jossa seuran kappelin valua voi verrata uuden valuun taittehtaan. Kävimme Typpi ja Happitehtaan, jossa maista erotetaan heijasta typpiä ja niiden tarpeiksi. Siellä työmiehenänsä laski juoksevaa happea lämpöastiaan, se siirsi keini kiehuva vesi ja valusta höyryä tuli kauaksi, joka oli ylmää. Litrassa oli kuin vettä, hän tti pehmeän kumiletkun ja käytti n astiassa. Se jäättyi heti kovaksi ja itten hän takoi sen palasiksi vasaralla. Senjälkeen hän kaasi oikeaa vettä uoksevaan happeen ja kaasi sen lat. al'e, se muuttui kohta jääksi.

Kymmentä vuotta kävin katsomassa anen niin kauniista koskesta, nyt en iät nyt vettä ollenkaan, pohjakivet aan paljaana, vesi on vangittu.

Kuuvon asemalla näin viimevuotien Bostonin maratonin kulttuurin antti Viskarin, joka oli menossa Piekamäelle karsintakilpailuihin, joihin Sino Oksanenkin Helsingistä samassa unassa meni. Samalla kertaa näin Mr. Jksmannin Amerikan Mieslaulajista, jän oli menossa Lappeenrantaan laumaaan siellä pidettävissä Amerikan uhlissa.

Lähtöhätkäsi sanotaan Suomessa seläistä miestyypin, jolla on tukka pitkä, niskasta poikki, kuin naisilla ja huopahattu painettu. Hätkäsi otsalta. Siheen kuuluu myös pitkä takki ja paret korkeakantaiset kenkä, joissa on mustat korot. Mutta Suomessa on sellaisia moottorijuniakin, joita kutsutaan lähtöhätkiksi. Ne ovat matalia, avonaisat akkunat kuin autoissa, pari, korkeintaan kolme vaunua ja kulkevat nopeammin kuin tavalliset junat. Tällaisella lähtöhätkällä menin Joensuu-ta Värsilään. Siellä oli suuret kirkkojuhlat. Värsilän pitäjistä jäi suurin osa sotien jälkeen Neuvostoliiton puolelle alueluovutuksessa, sinne jäi kirkko, sankarihautaus y.m. Nyt on tämä Suomen puoleinen Tynkä-Värsilä kuitenkin vielä elossa ja se on rakentanut uuden kirkon y.m. Koska sankarihautaus jäivät rajan toiselle puoleen, on Värsilän rautatehdas lahjoittanut nimilaatat jokaisen kaatuneen nimellä varustettuna, jotka kiinnitettiin tämän uuden kirkon eteisaulaan. Näitten nimilaattojen paljastustilaisuus oli nyt, joka uuden kirkkoherran vihkiäiset ja piispantarkastus.

Helsingissä olin samaan aikaan kun Tom Hicks, kävin häntä kuulemassa monta kertaa. Kolme suurta jättäisiä telttaa oli yhdistetty ja kansaa oli niin paljon, että kaikki ei sisälle mahtuneet. Kyllä hän oli suurenmoinen.

Kesä Suomessa siirtyi näin muistojen joukkoon, ja 14 päivänä syyskuuta omaisten ja vstävien saattajissa ja kuttuissa lähdimme Seutulän lentokentältä. Jokin aikaa kyynele kostutti muistoksi annettujen kukkien lehtiä, kun kone nousi ilmihin ja viimeiset vilkähdukset luotiin Suomen maahan ja omaisiin. Kotimatka alkoi.

Ajassa tässä

Missä on henki?
Missä on sielu?
Oikeus missä,
vaaka ja punnus?
Rakkaus missä,
hyvyys ja hellyys?

Aineella yksin
voima ja valta.
Ahdistus — elämän
näöntäviä helle.
Hahmossa rahan
mahti ja maine.

Ihminen? Kädessä
murhaajan pistin.
Ihminen? Huulilla
ikuinen valhe.
Ihminen? Mielessä
rikos ja raivo.

Ajatu: Veren
ja väkivallan huuto;
tahrittu viiri,
vääräyden lieska.
Rauniot raukat:
pihat ja talot.

Kehdossa lapsi
aamen palste yllä.
Herodes, Kaifas,
teräksen ääni.
Leivässä kivi,
Kultervon kosto.

Antero Kajanto.

HYVÄT UNENLAHJAT

Pienen englantilaisen kaupungin Camberleyn kadullakulkijat löysivät kello 4 aamulla pyjamakseen puettun miehenkilön makeasti ja luonnollisesti nukkumassa patjalla katukäytävällä, elokuvateatterin sisäänkäytävään edessä kaupungin pääkadulla. Miehen äännekkäistä vastalauseista huolimatta vietiin mies poliisikamarille. Siellä hänet tunnettiin Sandhurstin aliupseerikoulun oppilaitten vihaamaksi kersantiksi. Oppilaat olivat muilluttaneet nukkuvan kersantin keskellä yötä ja laskeneet hänet Camberleyn pääkadulle. Kersantti ei herännyt matkan aikana.

★ ★ ★

MITÄ PARHAINTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

Toivottaa

EINO SCHWARTZ

432 MECHANIC ST.

PUH. 3-6223

FITCHBURG, MASS.

— HITSAUSTYÖTÄ —

ILOISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

**THE MERCHANTS
NATIONAL BANK**

of Leominster

Telephone 4-8371

LEOMINTER, MASSACHUSETTS

Member Federal Deposit Insurance Corp.

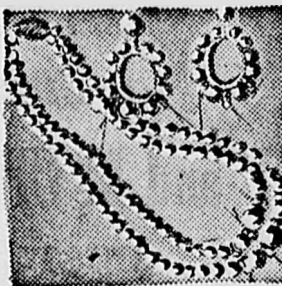
Member Federal Reserve System

HAUSKAA JOULUA JA
ONNEA VUODELLE 1957
kaikille suomalaisille asiakkaillemme!

helen's

381 Main Street,
Fitchburg, Mass.

Tel. 3-4902

★ ★ ★

LÄMMIN JOULUTERVEHDYS!

BAYLIN'S FUR SHOP

467 MAIN ST.

FITCHBURG, MASS.

★ ★ ★

COMPLIMENTS OF

DR. FRANCIS J. FITZGERALD

Tel. 2-4007

FITCHBURG, MASS.

JOULUTERVEHDYS!

BERGROTH STUDIO

GEORGE BERGROTH, Prop.
KOTI- ja STUDIOVALOKUUVIA
775 Main Street Fitchburg, Mass.

Tel. FI 2-1775

★ ★ ★

JOULUTERVEHDYS!

MURNIK'S

Restaurant - Delicatessen - Pastries

Puhelin 3-3832

689 Main Street

Fitchburg, Mass.

ILOISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

Quality — Value & Service

MILLER'S

331 MAIN ST.

VAATEKAUPPA

331 Main Street

Fitchburg, Mass.

Read all the ads published in Raivaaja.

Ads as well as the text are news.

PARHAINTA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA!

★ ★ ★

**SERVICE ELECTRIC
SUPPLY CO.**

FITCHBURG, MASS.

LÄMMIN JOULUTERVEHDYS!

VEIKKO LAMPILA

Kelloja — Sormuksia — Rannerenkaita

Kaulanauhoja — Timantteja

Juveljeja — Maljoja — Patsaita

"Tarkka kuin aurinko on Lampilassa korjattu kello"

635 Main St.

Fitchburg, Mass.

★ ★ ★

JOULUTERVEHDYS!

THE PARK PHARMACY

835 Main Street

Fitchburg, Mass.

L. WIINIKKA, B. S., Reg. Pharm.

Merry Christmas

GOODY - GOODY CAFE

LÄMMIN JOULUTERVEHDYS!

ASHBY STATE ROAD

FITCHBURG, MASS.

★ ★ ★

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

LIONEL JUNIA — MOOTTOREITA

UUSIMALLISIA LENTOKONETYYPEJÄ

POSTIMERKKIALBUMEJA

at
McManus Novelty & Hobby Shop

754 MAIN ST.

FITCHBURG, MASS.

GRANT'S ESSO STATION

GASOLIINIA — ÖLJYÄ Y. M. AUTOTARPEITA

Moottorien 'tuunausta' ynnä muuta siihen alaan
kuuluvaa palvelua.

231 KIMBALL ST.

FITCHBURG, MASS.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNEKASTA UUTTA VUOTTA!

Ye House of

JOHN L. BAILEY

CANDIES

FITCHBURG, MASS.

685 Main Street

Tel. 3-3703

SEASON'S GREETINGS!

YE OLDE

OYSTER BAR

21 PRICHARD ST.

FITCHBURG, MASS.

HYVÄÄ RUOKAA ja

VIRVOKEJUOMIA

ILOISTA JOULUA!

USKELA'S GAS STATION

RUOKATAVARAA - JUOMIA - MAKEISIA
TUPAKKAA

230 Kimball Street Fitchburg, Mass.
Puhelin 2-9604

Ida ja Alex Uskela

Iloista Joulua, rauhaa ja onnea v:lle 1957!

HUGO WALLGREN

JEWELER
Puh. 2-1417

560 Main Street Fitchburg, Mass.

JOULUTERVEHDYS!

WAGNER'S MARKET

Me palvaamme ja säilömmme lihaa
TUORETTA LIHA — SEKATAVARAA —
VIHANNEKSIA

440 Kimball Street Fitchburg, Mass.
Tel. 5-5107

JOULUTERVEHDYS!

SMITH BROTHERS

BUSINESS MACHINES & SUPPLIES

306 Summer Street Fitchburg, Mass. Tel. 2-3855

ILOA JOULUKSI JA ONNEA
UUDEKSI VUODEKSI!

BELLIVEAU FURNITURE CO., INC.

63 Fairmount Street
FITCHBURG, MASSACHUSETTS
Telephone 2-4127

ILOA JA ONNEA toivotamme
tämän lehden lukijoille!

CARSWELL-HAWTHORNE, INC.

Awnings, Linoleum, Window Shades, Carpets
Rug Cleaning - Rubber Tile
Telephone 3-3041 900 Main Street
FITCHBURG, MASS.

JOULUTERVEHDYS!

BARON'S CARD & GIFT SHOP

343 MAIN STREET, FITCHBURG, MASS.
Tel. 2-2907

M. R. LEVIN & SON

Mass. Ave. Lunenburg, Mass.
Karjaa: Soittakaa LU 2-4732
LEVIN FARM EQUIPMENT CO.
FARMIKONEITA ja -KALUSTOJA
Soittakaa LU 2-6222

Compliments

CITY STEAM LAUNDRY

170 North Street Fitchburg, Mass. Tel. 3-7822

- Colonial - ja moderneja seinäpappeita
- Glidden Spred Satin maaleja
- Tauluja, kuvia, taidemaalarin välineitä
- Sisäkoristelua ja suunnittelua
- Verhoja, irtopöytäliusteita sekä vuodepeittoja

EAMES INTERIORS, INC.

FITCHBURG, MASS.

15 Oliver Street Tel. 2-0637

Toivotamme HAUSKAA JOULUA ja
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

THE BOOK SHOP

536 Main Street Fitchburg, Mass.
Tel. 2-9617

Täydellinen valikoima kirjoitustarpeita — Lahjavaraa
Kortteja — Kaikenlaisia äänilevyjä.

KAIKKIA UUSIMPIA KIRJOJA.

Hyvät huonekalut lisäävät
mukavuutta kotiin

JOULUTERVEHDYKSIN!

F and M UPHOLSTERING CORP.

CUSTOM FURNITURE
MADE TO ORDER

239 Ashby State Road, Fitchburg, Mass.

ILOISTA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

CITY CLEANERS PALACE LAUNDRY, INC.

Puhelin 3-3024
655 Water Street Fitchburg, Mass.

JOULU- ja UUDENVUODEN-
TERVEHDYS!

INDEPENDENT CAB CO.

13 Prichard Street Fitchburg, Mass.
Phone 3-3006

Bernard D. Moynihan, omistaja

SALES SERVICE

JUHLATERVEHDYS!

1957 DODGE ja PLYMOUTH
"THE CARS WITH THE
PUSH - BUTTON DRIVE"

WOOD MOTOR SALES, INC.

209 Lunenburg Street Fitchburg, Mass.
Tel. 3-6905

JOULUTERVEHDYS!

BROOKS PHARMACY

497 - 499 Main Street Fitchburg, Mass.
Tel. 2-3512

Lisäkö sivistys onnellisuutta?

Alun kolmattasata vuotta sitten
avutti silloin kolmiskymmenesi-
sivu Jean Jacques Rousseau suuren
kumennestysensa julkisuuksessa ki-
oituksillaan, joissa hän osoitti, että
sivistys on pääsääntöisesti väkijou-
kon turmelukseen ja että
ihmisen arvoinen olotila on
sannonpiti; hänen mielestään ihmi-
nen on luonnostaan hyvä ja vaiton
olento, vain sivistys on ihmisen tur-
melus.

Kirjallisuushistoria tietää kuitenkin,
että Rousseau tarkoitus oli
alun perin vastata myönteisesti Di-
jon akatemian kilpikirjoituskysy-
nyksiin ja että hänen kannanotto-
nsa kääntymisen kielteiseksi aiheutui
erään ystävänsä vihjeestä. Tästä voi
päättää, minkä mitään siltä, kuinka
vakavasti Rousseau mielipide on
olettava. Niin intohimoisesti kuin
hän sivistyksen tuomitsikin ihmisen
turmelijaksi, yhtä lennokkaasti hän
olisi voinut ylistää sitä ihmisen jalos-
tajana. Hänen ratkaisunsa ei siis ol-
lut filosofisen mietiskelyn tulos, vaan
pohjautui tunneperäisen taitelijana-
kemyksen.

Mitä onnellisuudella sitten on ym-
märrettävä?

Siihen ei ole helppo vastata suoral-
ta kädeltä. Ainaisessa puuttien puris-
tuksessa elävä ihminen onnenaan si-
tä, että hän saisi syödäkseen riittä-
västi hyvää ruokaa. Tutkija, joka
ponnistelee jonkin tietellisen ongel-
man selvittämiseksi, näkee onnensa
pulman ratkaisussa. Juopon vaimo,
joka vielä toivoo miehensä vapautu-
van alkoholien käytöstä, pitää hänen
raittimustaan onnensa ehtona. —
Esimerkkinä luultelusta voisi jat-
kaa; mutta kaikista voi huomata, et-
tä onni on kaikilla tavoite, ei vielä
saavutettu todellisuus. Samoin se on
mitä moniselitteisin ja riippuvainen
yksilöstä, joka toiveissaan siihen
kurkottaa. Täytyneepä tässä yhtey-
dessä viitata myös vanhaan satiiri-
seen, jospahan syvämieliseenkin
tarinaan onnellisen miehen paidasta.
Sairaana kuninkaan lääkittämiseksi
etsittiin onnellisen miehen paitaa.
Yhteiskunnan ylimmistä kerroksista
lähtien suoritettua etsintää tulokse-
na, kun jo alettiin olla toivottomia,
päädyttiin vihdoin yksinkertaisen,
oppimattomaan ja tietämättömään
paimeneen, joka ei edes ollut selvillä
siltä, mitä oli olla onnellinen. Kun
hänelle oli saatu juurta jaksain se-
littämällä selvityksi, mitkä olivat
onnellisuuden tunto-merkit, niin mies
myönsi, että kai hän sitten oli onnel-
linen. Mutta — hän oli niin köyhä,
ettei hänellä ollut paitaa...

Toisille onnen käsite merkitsee kai-
ken huippua, toiset näkevät onnen ti-
lapäisessä menestyksessä tai vain
vaikeuksien huojuennuksessa. "Taval-
linen onni" lienee kuitenkin jossain
näiden välimailla — siinä, ettei sen
enempää aineellinen kuin henkinen
kään hätä pahemmin hätyytty, mutta
että on kuitenkin varaa vielä toivoo
suurempaakin onnea. "Onnen odo-
tus on onni itse, onnen täyttymys on
onnen turma", sanoo runoilija. Ei
liialliseksi tyydyttämättömiä tarpeita,
joiden tyydyttäminen on mahdollista
ponnistelomalla, ja lisäksi tasapaino
sisäisesti ja ulkonaisesti.

Mitä sivistyksellä on kaiken tämän
kanssa tekemistä?

Suoranaisesti ei mitään. Paidaton
mies oli onnellinen, vaikka hänellä
puuttui suurin piirtein kaikki, minkä
katsotaan sivistyksen kuuluvan. Vi-
me satavuoden alussa elänyt runoilija,
lordi Byron taas oli onneton, vaikka
hänellä oli korkea sivistys sekä li-
säksi ylhäinen yhteiskunnallinen
asema ja rikkautta riittämiin.

Välillisesti on sivistyksen kohoa-
misella sittenkin suuri osuus onnel-
lisuuden edellytysten lisää-
misessä. Tosin se lisää tarpeita, mut-
ta se antaa samalla keinoja niiden
tydyttämiseen. Se luo mahdolli-
suuksia sisäiseen kasvuun, valikoi-
tiin tärkeitä ja vähemmän tärkei-
den tarpeitten välillä. Se avaa silmät
aakemään, mikä on onnellisuudessa
olennaista, mikä toisarvoista. Se
opettaa suhtautumaan toisiin ihmi-
siin tavalla, joka taas johdattaa hei-
tät suhtautumaan meihin niinkuin
toivoisimmekin heidän meihin suh-
tautuvan. Sivistyksen kohoaminen
luo suvaitsevaisuutta ja siten keven-
tää keskinäistä elämääme sekä si-
sältä että ulkoa päin. Se opettaa mei-
dät ymmärtämään elämää ja olevai-
suutta. Se antaa meille henkisiä nau-
tintoja, joilla on mahdollista korvata
aineellisen olemassaolon puutteita.

Itämaisen käsityksen mukaan onni
on siinä, että ihminen vapautuu tar-
peista. Länsimaisten ajattelun loppu-
tarpeista tulos on kohtuullisempi.

Lopuksi 1600-luvulla eläneiden Balt-
hasar Grazianin mietelmä: "Viimei-
nen onni on filosofointi"

A. A.

HAUSKAA JOULUA
JA ONNELLISTA
UUTTA VUOTTA!

D. M. DILLON

STEAM BOILER WORKS, INC.
FITCHBURG, MASS.

HARRY F. GRAVES, INC.

HITSAUSTA — LEIKKAUSTA
LAATIKOITA, LAITTEITA ja TARVIKKEITA
ARC HITSAAJIA — NATIONAL CARBIDE
Tel. 4-8022

299 Hamilton Street Leominster, Mass.

Iloista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!
kaikille suomalaisille asiakkaillemme!

JOULULAHJOIKSI

TELEVISIOITA — RADIOITA — LEIKKIKALUJA

Pistäytykää sisälle katselemaan ja
löydätte varmasti jotakin jokaiselle!

VICTORY AUTO SUPPLIES

829 Main Street FI 2-9332 Fitchburg, Mass.

ILOISTA JOULUA

toivottaa

BRANDT BROS HOMGAS

Puh. FI 3-6537 Fitchburg Ashby, Mass. DU 6-5806

BARNEY ROSEN

706 Main Street Telephone 3-7127 Fitchburg, Mass.

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta
toivottaa asiakkailleen!

MORAN SQUARE DINER

2 MYRTLE AVE. — FITCHBURG, MASS.
Puhelin 3-9549

Tarjoilemme ainoastaan parhaita RUOKIA

mitä rahalla saa. Tulkaa tapaamaan ystäväianne ja
nauttimaan hyvistä ruoistamme.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA!

FITCHBURG, MASS.

99 Rollstone Street Puhelin 3-6466

HYVÄÄ JUHLAMIELTÄ!

PENAN SHOE STORE, Inc.

Telephone 2-5155

637 MAIN STREET FITCHBURG, MASS.

Luotettuja kenkiä jokaiselle perheen jäsenelle.

Gauskaa Joulua **ja Onnellista** **Uutta Vuotta**

kaikille jäsenilleen toivottaa

TYÖLÄISTEN LUOTTOYHDISTYS

(Workers' Credit Union)

FITCHBURG, MASSACHUSETTS

Tilinpäätös lokakuun 31 p:nä, 1956

TILIASEMA

Varat:

Kiinnelainat	\$ 4,198,100.20
Persoonalainat	341,806.54
Veroja ja vakuutuksia maksettu	58.60
Talletukset, Fed. Sav. & Loan	52,000.00
Talletukset säästöpankeissa	40,500.00
Talletukset Co-op pankeissa	435,000.00
Hallituksen bondit	550,000.00
Pankkien osakkeet	491,828.76
Central Credit Union Fund, Inc.	8,000.00
Kalusto	4,619.11
Kassa	5,000.00
Shekkitili	23,971.98

\$ 6,150,885.19

Velat:

Osaketili	\$ 2,151,191.00
Talletustili	3,175,081.98
Vararahasto	584,453.24
Jakamattomat säästöt	100,922.45
Keskeneräiset kiinnelainat	54,243.21
Kiinnelainaajien verovaraus	31,328.59
Huoltoverot (Soc. Sec.)	24.08
Tulovero (Withholding Tax)	159.45
Tilivuoden säästö	\$ 127,147.85
Vähennykset:	
Huhtik. dividendi \$ 38,487.25	
Vararahastoon .. 31,329.18	
Jakamattomien	
säästöjen tili 3,850.23	

\$ 73,666.66

Dividendivaraus 53,481.19

\$ 6,150,885.19

Jäseniä 4,230

JOHTOKUNTA:

OSKARI TOKOI, presidentti
 SIIMES P. SALMINEN, varapresidentti
 ELIS SULKANEN, sihteeri
 J. GUSTAV LAAKSO, rahastonhoitaja
 JOHN HEIKKINEN
 FABIAN RAATIKAINEN
 KARL E. SAVOLAINEN
 EINO A. TOFFERI
 LAURI J. RAJALA
 UNO AHO
 A. WILLIAM KOSKI
 LAURI JOKINEN
 WEIKKO J. HILL

HENKILÖKUNTA:

J. GUSTAV LAAKSO
 INA SLIWINSKI
 AUNE KÄRKKÄINEN
 BERTHA TURULA
 RAUNI WINTERS
 JENNY ADAMS

KONTTORIMME ON AUKI

maanantaina, tiistaina, keskiviikkona ja
 torstaina kello 8 — 4:30 ja perjantaina
 kello 8 — 6.

Yhä enemmän ja enemmän

SÄÄSTÄJÄT

suosivat tätä keskinäistä säästöpankkia, koska raha-asioiden hoito
tässä pankissa on helppoa ja vaivatonta.

Tässä pankissa voidaan tehdä liikettä postinkin kautta.

Säästötili pankissamme on kotisi ja taloutesi turva ja tuki.

*Kaikille asiakkaillemme ja tämän
lehden lukijoille toivotamme*

**ILOISTA JOULUA JA
HYVÄÄ UUTTA VUOTTA**

Worcester North Savings Institution

DEPOT SQUARE — FITCHBURG, MASS.

Merry Christmas

Allamainittu Työväenyhdistys

toivottaa

HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

kaikille, jotka pyrkivät demokraattisin keinoin rakentamaan sellaista yhteiskuntaa, jossa vallitsee rauha ja yltäkylläisyys, jossa kansanvalta takaa jokaiselle vapauden ja turvan valtion mielivaltaista sortoa vastaan, ja jossa ihmiset ovat tasa-arvoisia oikeudellisissa, sosiaalisissa, taloudellisissa ja poliittisissa asioissa sukupuoleen, kansallisuuteen tai rotuun katsomatta, ja jossa kaikilla on oikeus työhön, sairashoitoon, vapaa-ajan käyttöön ja taloudelliseen turvaan vanhuuden, sairauden, työttömyyden tai työkyvyttömyyden kohdatessa.

TUOKOON JO LÄHIN AIKA MAAILMAAN RAUHAN JA YLTÄKYLLÄISYYDEN!

"Taas puhtaat ovat kasvot
ja katot, lattiat,
ja hopeat ja liinat
ja lamput loistavat.
Ja hyvin syödään, juodaan,
hymyillään, hälistään
mammonan ympärillä:
käännellään, väännellään ..."

Mutta:

"Vaikea äidin on lapsille viattomille
puhua rauhasta joulun ja Vapahtajasta.
Vaikea laulaa on ylistystä sille,
joka on suonut kuoleman totuuden puolustajille.
Tuhat on leskeä, miljoona orpoa lasta."

SUOMALAINEN TYÖVÄENYHDISTYS SAIMA

Fitchburg, Massachusetts

Best Wishes For A Very Merry Christmas

Christmas Blessings

Rauha maahan ja

At this Christmas time, we wish to express our sincere gratefulness to our members, patrons and friends for their loyalty and patronage in the past year. The UCF Family hopes that this holiday season proves to be a happy and memorable one for you and yours.

ihmisille hyvä tahto

**RAUHALLISTA
JOULUA**

**ONNELLISTA
UUTTA
VUOTTA!**

BOARD OF DIRECTORS

Toivo Wainonen, President — Fitchburg
George Aro, Vice-President — Townsend
Olavi Wagg, Secretary — Ashby
Julius Linkkila, Assistant Secretary —
Danielson, Conn.
Armas Aijala — New Ipswich, N. H.
Uuno Laiho — Rockland, Maine
Eugene Jaaskela — Danielson, Conn.
Victor Salo — Ashburnham
Karl Seppa — Westminster
Edward Jarvi — Lunenburg
Otto Laitinen — Hubbardston
Ensio Nuppola, Treas. - General Manager

Paikalliset yhdistyksemme

Ashburnham Farmers' Cooperative Club
ASHBURNHAM, MASS.
Ashby Farmers' Cooperative Union, Inc.
ASHBY, MASS.
Danielson Farmers' Association, Inc.
DANIELSON, CONN.
Fitchburg Farmers' Cooperative Union, Inc.
FITCHBURG, MASS.
Farmers' Cooperative Trading Association
HUBBARDSTON, MASS.
Knox-Lincoln Farmers' Cooperative, Inc.
ROCKLAND, MAINE
Lunenburg Cooperative Farmers' Association
LUNENBURG, MASS.
Farmers' Cooperative Trading Association
NEW IPSWICH, N. H.
Townsend Farmers' Cooperative Union
TOWNSEND, MASS.
Westminster Farmers' Cooperative Association
INC.
WESTMINSTER, MASS.

EDUCATIONAL COMMITTEE

Gardner C. Norcross — Director
Esko Ojanen, Chairman — Ashby
Harold Simila, Jr., Secretary —
New Ipswich, N. H.
Everett Aaltonen — Lunenburg
Kenneth Hannula — Hubbardston
Katherine Jarkko — Fitchburg
Linnea Poikonen — Westminster
Victor Salo — Ashburnham
Toivo Wainonen — Board Representative
John Williamson — Townsend

United Co-operative Farmers, Inc.

FITCHBURG, MASSACHUSETTS

ROCKLAND, MAINE

DANIELSON, CONNECTICUT

MOOSUP, CONNECTICUT